

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, 8 grudnia 2022 r.

DIH-3.707.122.2022.IJ

DECYZJA DIH-III/121/2022

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r., poz. 2000, z późn. zm.), art. 1 ust. 3 oraz art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1706), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie odwołania od decyzji Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Krakowie z dnia 9 sierpnia 2022 r.nr 89/2022 na mocy której, przedsiębiorcy Małgorzacie Chamielec prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą Firma Jubilerska Agat Małgorzata Chamielec w Wieliczce, wymierzono karę pieniężną w wysokości 1000 zł (słownie: tysiąc złotych) z tytułu niewykonania obowiązku określonego w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz.U. z 2019 r. poz. 178), **utrzymuje ww. decyzję w mocy.**

Uzasadnienie

W dniach 9 i 22 czerwca 2022 r. inspektorzy reprezentujący Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Krakowie zwanego dalej: „Małopolski WIIH” lub „organ pierwszej instancji”, przeprowadzili kontrolę w sklepie w Wieliczce należącym do przedsiębiorcy (...), dalej: „strona”, „strona postępowania”, „przedsiębiorca”.

Upřednio, zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162 ze zm.), dalej: „Prawo przedsiębiorców”, skierowano do przedsiębiorcy zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli z 23 maja 2022 r., ze wskazaniem zakresu przedmiotowego kontroli, tj. m.in. sprawdzenie przestrzegania przez przedsiębiorcę obowiązków w zakresie informowania o cenach. Strona zawiadomienie odebrała w dniu 31 maja 2022 r.

Skontrolowany sklep jest placówką, w której sprzedaż odbywa się przede wszystkim w formie tradycyjnej, tzn. zza lady, a towary wyeksponowane były m.in. w zamkniętych oszklonych witrynach.

W toku kontroli stwierdzono nieprawidłowości polegające na umieszczeniu cen w sposób niewidoczny dla konsumentów w przypadku 54 rodzajów towarów, na ogółem zbadanych pod kątem prawidłowości stosowania oznaczeń cenowych 700 rodzajów towarów i 36 rodzajów usług.

Artykuły zakwestionowane z uwagi na niewidoczność ich ceny w miejscu ogólnie dostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, znajdowały się w przeszklonej witrynie (26 towarów) oraz na półkach przy ladzie sprzedażowej (28 towarów). Posiadały dołączone do nich wywieszki, na których podano ceny sprzedaży, jednakże wywieszki te umieszczone były w taki sposób, że ceny sprzedaży były niewidoczne dla kupujących.

Powyższy sposób prezentacji cen naruszał art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2019 r. poz. 178), dalej: „ustawa o cenach” oraz § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz. U. z 2015 r., poz. 2121) dalej: „rozporządzenie Ministra Rozwoju”.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami organ pierwszej instancji, zawiadomieniem z dnia 12 lipca 2022 r. wszczął z urzędu postępowanie administracyjne w przedmiocie wymierzenia kary pieniężnej w trybie art. 6 ust. 1 ustawy o cenach w związku z zakwestionowaniem sposobu uwidocznienia cen, tj. w sposób uniemożliwiający konsumentom zapoznanie się z nimi.

Jednocześnie stronę pouczono o przysługującym jej prawie do czynnego udziału w postępowaniu, a w szczególności o prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów, przeglądania akt sprawy, jak również brania udziału w przeprowadzeniu dowodu oraz możliwości złożenia wyjaśnienia. Ponadto w piśmie tym organ pierwszej instancji zwrócił się do strony o wskazanie wielkości obrotów i przychodu uzyskanych za rok poprzedni.

Decyzją z dnia 9 sierpnia 2022 r. Małopolski WIIH wymierzył stronie, na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o cenach, karę pieniężną w wysokości 1 000 zł za niewypełnienie w miejscu sprzedaży detalicznej obowiązku, o którym mowa w art. 4 ust. 1 tej ustawy.

W dniu 2 września 2022 r. do Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Krakowie wpłynęło odwołanie strony. W odwołaniu tym strona wniosła o uchYLENIE decyzji w całości i umorzenie postępowania pierwszej instancji w całości. Strona nie zgadza

się ze stwierdzeniem, iż zakwestionowane w toku kontroli produkty były oznaczone cenami ale w sposób niewidoczny dla konsumenta. Ponieważ zakwestionowane towary znajdują się w gablotach i wyjmowane są z gablot przez sprzedawcę na wyraźną prośbę konsumenta ma on możliwość zapoznania się ze wszelkimi cechami fizycznymi danego produktu oraz jego ceną. Ceny umieszczone są na każdym z produktów w miejscu, zdaniem strony, ogólnodostępnym oraz dobrze widocznym w taki sposób, że konsument nie musi dodatkowo pytać ekspedienta jaka jest jego cena.

Ponadto strona zarzuciła błędną interpretację przepisu dotyczącego uwidoczniania cen przez organ pierwszej instancji, ponieważ ze względu na specyfikę branży jubilerskiej, wystarczającym jest takie umieszczanie na towarach wywieszek cenowych, aby pozwalały konsumentom na zapoznanie się z cenami, po tym jak poproszą ekspedienta o podanie towarów.

Strona dokonała analogii dotyczącej uwidoczniania cen na zakwestionowanych wyrobach do ceny kolczyków (na wywieszkach doczepionych do wyrobu), które znajdują się w gablotach. Dopiero kiedy klient poprosi o sprzedawcę o podanie towaru będzie miał on możliwość faktycznego zapoznania się z jego ceną. Do takiej samej sytuacji dochodzi zdaniem strony w odzieżowych sklepach sieciowych, gdzie wywieszki są z ceną są przypięte do produktu ale żeby zapoznać się z ich ceną konsument musi wziąć produkt do ręki i odszukać wywieszkę z ceną odzieży lub butów.

Pismem z dnia 12 października 2022 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, dalej: „Prezes UOKiK” poinformował stronę postępowania o toczącym się postępowaniu odwoławczym oraz przysługującym stronie prawie zapoznania się z aktami i prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów. Strona nie skorzystała ze swojego uprawnienia.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził.

Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych rozstrzygnięciem decyzji organu pierwszej instancji. W toku postępowania organ odwoławczy dokonuje oceny, czy odwołanie strony jest uzasadnione oraz sprawdza, czy wydana decyzja była prawidłowa.

Stosownie do art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, w sprawach związanych z wykonywaniem zadań i kompetencji Inspekcji, organem właściwym jest wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest

organem wyższego stopnia i w związku z powyższym, w ramach nadzoru, jest uprawniony do przeprowadzenia niniejszego postępowania.

Zgodnie z treścią art. 4 ust. 1 ustawy o cenach, przedsiębiorca ma obowiązek w miejscu świadczenia usług uwidocznić cenę w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen, zaś § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju wskazuje, że cenę uwidacznia się w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru którego dotyczy.

Kontrola przeprowadzona przez inspektorów reprezentujących Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Krakowie jednoznacznie wykazała, że w zakwestionowanych towarach, chociaż posiadały naklejone ceny, nie były one widoczne dla konsumentów i ci nie mogli się z nimi zapoznać. Towary były umieszczone w przeszkolonej witrynie (26 towarów) oraz na półkach przy ladzie sprzedażowej (28 towarów). Stan ten został odnotowany w Protokole kontroli nr WN.8361.219.2022 (załączniki: 2, 3 i 4) do którego strona nie wniosła uwag, pomimo prawidłowego pouczenia o tej możliwości. Były to zatem miejsca, do których konsumenci nie mieli bezpośredniego dostępu i bez wykonania dodatkowych czynności w postaci poproszenia obsługi o podanie konkretnego towaru (lub też zapytania o cenę) nie mieli możliwości zapoznania się z cenami, a podjęcie decyzji o zakupie było utrudnione.

W odwołaniu strona postępowania wniosła o uchylenie decyzji organu pierwszej instancji i zakwestionowała m.in. z uwagi na specyfikę branży jubilerskiej wskazując, iż z uwagi na wartość produktów oraz delikatny charakter produkty są wyjmowane z gablot lub półek przez sprzedawcę na wyraźną prośbę konsumenta. Wtedy ma on możliwość zapoznania się z cechami fizycznymi produktu oraz jego ceną.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zwraca uwagę, że art. 4 ust. 1 ustawy o cenach stanowi, iż w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. W przedmiotowej sprawie bezsporne jest, iż konsument przebywający w sklepie jubilerskim należącym do strony nie widzi oglądając wyroby jaka jest ich cena. Analogia dotycząca uwidocznienia ceny kolczyków jest nietrafiona, ponieważ wyroby te są towarami, które powinny być oznaczone tak jak inne, w sposób umożliwiający konsumentom zapoznanie się z ich ceną. Porównanie w zakresie uwidaczniania cen odzieży czy butów jest także chybiona ponieważ towary te najczęściej są dostępne dla konsumentów bez konieczności angażowania personelu sklepu,

a jeżeli nie są – to tak, jak w przypadku wszystkich innych towarów, ich ceny powinny być widoczne. Istotnym jest tu wskazać, że przedsiębiorca ma możliwość takiego zaprezentowania oferowanych do sprzedaży produktów, aby cena była widoczna dla konsumentów bez konieczności wyjmowania ich z gąbki. Cena znajdująca się np. na tylnej części obrazka nie jest widoczna dla konsumenta, więc nie stanowi ona dla niego żadnej informacji i aby ją uzyskać musi poprosić o to obsługę. Jak już wskazano wyżej cena towaru (usługi) ma być podana w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Takie oznaczenie ceną, jak zastosowała Skarżąca nie spełnia powyższych wymagań.

Ponadto należy dodać, iż kontrola została poprzedzona zawiadomieniem o zamiarze jej wszczęcia a także zakresie przedmiotowym kontroli i strona mogła się do niej przygotować.

Niezrealizowanie obowiązku uwidaczniania cen, zgodnie z art. 6 ust. 1 ww. ustawy, powoduje nałożenie kary pieniężnej w wysokości do 20 000 zł. Przepis ten nakazuje zatem wojewódzkiemu inspektorowi Inspekcji Handlowej wymierzyć karę pieniężną podmiotowi, który nie wykonuje obowiązku określonego w ww. przepisach, choćby naruszenie prawa miało charakter jednostkowy, a w trakcie kontroli przystąpiono do wykonywania zaleceń inspektorów i na dzień wszczęcia postępowania wszystkie nieprawidłowości były wyeliminowane. Ustęp 3 tego artykułu stanowi natomiast iż, przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej uwzględnia się stopień naruszenia obowiązków oraz dotychczasową działalność przedsiębiorcy, a także wielkość jego obrotów i przychodu. Biorąc więc pod uwagę maksymalny zakres sankcji, jaką mógł zastosować Małopolski WIIH, kara w wysokości 1 000 zł jest, w ocenie Prezesa UOKiK, odpowiednią i zastosowaną prawidłowo, z uwzględnieniem wszystkich ustawowych kryteriów nałożenia sankcji.

Prezes UOKiK wskazuje, że celem ustawy o cenach jest ochrona konsumenta oraz prawidłowa konkurencja między przedsiębiorcami. Informacja dotycząca gramatury potrawy wraz z ceną służy właściwemu poinformowaniu o nabywcy o tym za jaką ilość ma zapłacić daną należność, a także stwarza identyczne warunki dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą.

Wskazać w tym miejscu należy, że cechą charakterystyczną sankcji administracyjnej, a taką właśnie jest kara pieniężna nakładana na podstawie przepisów ustawy o cenach, jest jej automatyczne stosowanie wobec podmiotu ponoszącego przypisaną mu obiektywną odpowiedzialność za naruszenie ciążących na nim obowiązków. Samo zaś stwierdzenie – udowodnienie faktu braku właściwej informacji o ilość potrawy do której odnosi się cena, jest wystarczającą przesłanką do nałożenia kary pieniężnej. Nie ma przy tym znaczenia czy

niedopełnienie obowiązku w określony sposób nastąpiło z winy (umyślnej czy nieumyślnej) danego podmiotu, czy też nie. Dodatkowo wskazać należy, że ustawa nie przewiduje możliwości badania przez organ Inspekcji Handlowej istnienia winy, bądź jej braku po stronie podmiotu, u którego ujawniono nieprawidłowości. Zatem samo stwierdzenie w wyniku kontroli, że określony podmiot nie zrealizował ciężącego na nim obowiązku ustawowego powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest karą administracyjną.

Skuteczność kary przejawia się w możliwości jej nałożenia i wyegzekwowania. Kara nałożona na podmiot musi także spełniać funkcję prewencyjną oraz dyscyplinująco-represyjną, tj. być ostrzeżeniem dla przedsiębiorcy, mającym na celu niedopuszczenie do powstania nieprawidłowości w przyszłości. Wymierzona kara powinna być przy tym proporcjonalna, to jest właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w obrocie dostępne były tylko towary i usługi opatrzone odpowiednimi informacjami na temat ich cen.

Wymierzając sankcję w niniejszej sprawie organ pierwszej instancji zasadnie posłużył się swobodnym uznaniem w granicach określonych prawem kryteriów oraz dopuszczalnych jej wysokości. Ustalając wysokość kary organ pierwszej instancji prawidłowo uwzględnił kryteria określone w art. 6 ust. 3 ustawy o cenach.

Mając na uwadze powyższe Prezes UOKiK uznaje, iż Małopolski WIIH wydał decyzję zgodną z obowiązującym stanem prawnym przy uwzględnieniu ustawowych wytycznych wymiaru sankcji wskazanych w art. 6 ust. 3 ww. ustawy oraz wspomnianych wymogów ujętych w celach regulacji.

Wysokość kary pieniężnej ustalona na poziomie 1 000 zł jest, w ocenie organu drugiej instancji, kwotą optymalną realizującą zasady skutecznej i proporcjonalnej kary. Należy ponadto stwierdzić, iż przepisy ustawy o cenach stanowią, iż wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej nakłada karę pieniężną w wysokości do 20 000 zł.

Rozpatrując odwołanie Prezes UOKiK zbadał kwestię odstąpienia od nałożenia kary na podstawie art. 189 f § 1 pkt 1 Kpa.

Powyższy przepis wskazuje wprost jakie podstawowe przesłanki muszą zostać łącznie spełnione, aby organ mógł odstąpić od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestać na pouczeniu, gdy: waga naruszenia prawa jest znikoma, a strona zaprzestała naruszania prawa. W toku kontroli stwierdzono, że konsumenci nie mogli zapoznać się z cenami produktów umieszczonych w przeszkolonej witrynie (26 towarów) oraz na półkach przy ladzie sprzedażowej (28 towarów). Trudno zatem uznać, iż waga naruszenia jest znikoma. Strona usunęła stwierdzone nieprawidłowości, a zatem zaprzestała naruszania

prawa. Aby mówić o spełnieniu tej przesłanki muszą wystąpić jej obydwie elementy łącznie, tj. naruszenie jest znikome a strona zaprzestała jego naruszenia. W tym przypadku wystąpiła tylko jedna z nich. Zatem, mając powyższe na uwadze Prezes UOKiK nie znajduje podstaw dla zastosowania art. 189f pkt § 1 pkt 1 Kpa.

Nie została spełniona również przesłanka z pkt 2 art. 189f § 1 Kpa, ponieważ nie była wydana przez inny uprawniony organ administracji publicznej prawomocna decyzja nakładająca na stronę za to samo zachowanie administracyjną karę pieniężną, jak również strona nie została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, czy też prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, a kara ta spełniałaby cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna.

Po przeanalizowaniu materiału dowodowego organ odwoławczy stwierdził, że w rozpatrywanej sprawie nie zaistniały również okoliczności, o których mowa w art. 189f § 2 Kpa. Okoliczności i waga naruszenia prawa nie budzą wątpliwości, co do istnienia przesłanek faktycznych uzasadniających nałożenie kary pieniężnej. Strona nie dopełniła obowiązków nałożonych na nią w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach.

Mając powyższe na uwadze organ drugiej instancji nie znalazł podstaw do odstąpienia od nałożenia kary administracyjnej.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje zaskarżoną decyzję w mocy. Należy przy tym podkreślić, że utrzymanie w mocy zaskarżonej decyzji jest konsekwencją dokonania przez organ drugiej instancji oceny, że decyzja organu pierwszej instancji była prawidłowa i co do istoty sprawy identyczna, jak decyzja podjęta przez organ drugiej instancji. Prezes UOKiK przychylił się tym samym do ustaleń poczynionych w toku postępowania przez organ pierwszej instancji oraz uznał, iż Małopolski WIIH zasadnie nałożył na przedsiębiorcę, karę pieniężną w wysokości 1 000 zł (słownie: tysiąc złotych), z tytułu naruszenia określonych w art. 4 ust. 1 ww. ustawy o cenach, obowiązku uwidaczniania cen towarów. Tym samym, decyzja Małopolskiego WIIH z dnia 9 sierpnia 2022 r. o wymierzeniu kary pieniężnej powinna pozostać w obrocie prawnym.

Stosownie do art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy uiścić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Krakowie w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja o nałożeniu kary stanie się ostateczna.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony i Konkurencji i Konsumentów orzekł jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie:

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
  - 1) do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
  - 2) ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
  - 3) ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
  - 4) ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł.
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądownoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.
4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540 ze zm.).

Z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Anna Janiszewska
Zastępca Dyrektora
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/